

KORISTNI NASVETI DRUŠTVA ZA ZAŠČITO ŽIVALI KRANJ

Skupaj bomo naredili več

DZZŽ KRANJ

STERILIZACIJA IN KASTRACIJA

Zakaj, kako, kdaj?

Kaj je sterilizacija?

Sterilizacija je neboleč kirurški poseg, ki poteka v splošni narkozi. Pri sterilizaciji se mački praviloma odstranijo jajčniki. S tem posegom trajno preprečimo gonitvene cikle in neželjeno brejost pri mačkah.

Pred samim posegom mora biti žival 12 ur tešča, da med narkozo ne bi prišlo do zapletov. Pri sterilizaciji mora kirurg narediti majhen rez (približno 1 cm) na trebuhu. Pregleda stanje rodil, in če ni tumorjev ali cist, odstrani samo jajčnike. Šivi so v koži, tako da jih mačka ne more 'zlizati', pa tudi odstranjevanje šivov ni potrebno. Ko se žival popolnoma prebudi, lahko odide v domačo oskrbo. Praviloma je to še isti dan.

Zakaj sterilizirati mačko?

Glavni razlog je ta, da sterilizacija trajno povzroči neplodnost vaše mačke. Z odstranitvijo jajčnikov pa lahko zmanjšamo tudi možnost nastanka tumorskih sprememb na rodilih in na mlečni žlezi ter gnojnih vnetij maternice.

Kaj je kastracija?

Kastracija je neboleč kirurški poseg, pri katerem mačku odstranijo testise.

Kastracija poteka v splošni narkozi, žival pa mora biti pred posegom 12 ur tešča, da med narkozo ne bi prišlo do zapletov. Šivanje kože po posegu praviloma ni potrebno.

Zakaj kastrirati mačka?

S kastracijo mačku preprečimo razmnoževanje, mački pa se zaradi izgube spolnih hormonov nekoliko umirijo.

Dodatni razlog za kastracijo in sterilizacijo:

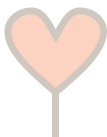
Sterilizirana oziroma kastrirana žival je varna pred številnimi boleznimi, ki se prenašajo ob parjenju (predvsem smrtonosna mačji aids in levkoza).

Kdaj je primeren čas za sterilizacijo in kastracijo?

Veterinarji priporočajo, da se kastracija opravi pri starosti šest mesecev, a jo danes opravljajo tudi že mnogo prej. Kastrirati in sterilizirati je možno tudi pozneje. Bistveno je, da mačko sterilizirate/kastrirate pred prvo gonitvijo, saj tako ne bo prišlo do nezaželene brejosti.

DEJSTVA:

- Poseg je cenejši od stroškov, ki jih imamo z mladiči.
- Poseg zmanjša tveganje za vrsto bolezni.
- Nesterilizirana mačka ima letno lahko tudi tri legla (v posameznem leglu pa je lahko celo devet mladičev).
- V idealnih pogojih lahko en samec in ena samica, ki se sedem let neovirano plodita, skupaj s svojim potomstvom 'proizvedeta' 420.000 mačk.
- Zakon prepoveduje uboj živali.
- Sterilizacija in kastracija sta ključnega pomena pri reševanju problematike brezdomnih živali.
- Če bi bilo več prostoživečih mačk steriliziranih in kastriranih, se ne bi tako hitro razmnoževale.
- Sterilizirane in kastrirane prostoživeče mačke so bolj zdrave, saj niso izpostavljene spolno prenosljivim boleznim ter so manj izčrpane zaradi neprestanega parjenja in kotitev.

Sterilizacija psice

Sterilizacija je kirurški poseg, ki poteka v splošni narkozi. Pri sterilizaciji se psički praviloma odstranijo jajčniki. Pred samim posegom mora biti žival 12 ur tešča, da ne bi prišlo med narkozo do zapletov.

Pri sterilizaciji mora kirurg odpreti trebušno votlino v dolžini nekaj centimetrov. Šivi so praviloma v koži in jih ni treba odstranjevati.

Operacijska rana se zaščiti z obližem. Sterilizacija je trajni način preprečevanja gonitvenih ciklusov in nezaželene brejosti pri psicah. Pomembni so tudi zdravstveni razlogi, saj sterilizirane psice praviloma nimajo težav z navidezno brejostjo, z vnetjem maternice ter z rakavimi tvorbami na jajčnikih in maternici. Zgodnja sterilizacija prepreči razvoj tumorjev na mlečni žlezi. Priporočamo, da psico sterilizirate še pred prvo gonitvijo!

Kastracija psa

Kastracija je kirurški poseg, ki poteka v splošni narkozi. Pred samim posegom mora biti žival 12 ur tešča, da ne bi prišlo med narkozo do zapletov. Pri kastraciji kirurg prereže mošnjo in odstrani moda ter zašije podkožje in kožo. Šivov ni treba odstraniti v primeru, ko namestijo samo podkožne šive.

Zaradi močnega spolnega nagona so psi lahko agresivni do drugih samcev in tudi do lastnika, kar se po kastraciji praviloma normalizira. Kastracija psa tudi zmanjša možnost za razvoj raka na modih, prostati in ob anusu. Praviloma so psi po kastraciji bolj navezani na lastnika in manj agresivni.

KAJ STORITI, KO NAJDETE ŽIVAL?

Ko najdete žival, o tem obvestite najbližje društvo za zaščito živali ali zavetišče za živali.

Dolžnost vseh slovenskih občin je, da poskrbijo za zapuščene, izgubljene in zavržene živali, najdene na svojem območju. Če ne veste, katero zavetišče je pristojno za vaše območje, pokličite na občino (podatek vam lahko posredujejo tudi na številki 112). Zavetišče je dolžno najdene živali namestiti v 24 urah od prejema obvestila, poškodovane pa v štirih urah. Če je v zavetišče polno, se imetnik zavetišča lahko dogovori z najditeljem ali drugo zainteresirano osebo, da ta skrbi za žival v času, dokler je zavetišče polno, oziroma zaprosi za pomoč drugo zavetišče. Če je žival na cesti ali je nevarna, ob najdbi pokličite 113.

NE OBRNITE SE STRAN! Dolžnost vsakega državljana je, da poskrbi za najdeno žival.

Če žival najdete na širšem območju Kranja, pokličite naše društvo na 031 28 22 88 in z veseljem vam bomo pomagali najti rešitev. Za Kranj, Železnike in občino Gorenja vas-Poljane je sicer pristojno Zavetišče Horjul (051 30 44 35), za večino drugih gorenjskih občin pa Zavetišče Perun (041 66 61 87).

V primeru nesodelovanja zavetišča ali občine to sporočite na Veterinarsko upravo in bližnjemu društvu za pomoč živalim. V nujnih primerih pokličite 112, kjer vas bodo usmerili k dežurnemu veterinarskemu inšpektorju. Če občina ni pripravljena sodelovati, kot je po zakonu dolžna, odgovorno osebo na občini prav tako prijavite veterinarskemu inšpektorju.

KAJ STORITI, KO POGREŠATE ŽIVAL?

Če pogrešate svojo žival, ste jo dolžni aktivno iskati!

Nujno je, da obvestite pristojno zavetišče, in sicer v 72 urah, odkar pogrešate žival. Če tega ne storite, se smatra, da ste žival namerno zapustili, kar pa je kaznivo dejanje.

Če žival pride v zavetišče, imate osem dni časa, da pridete ponjo, sicer jo lahko oddajo v nov dom. Kot lastnik ste dolžni zavetišču poravnati stroške oskrbe za vsak dan, ki ga je vaš ljubljeneček preživel tam.

Kako iskati:

- Naredite plakate s fotografijo živali in osnovnimi informacijami ter jih polepite po okolici.
- Pokličite lokalne radijske postaje, da objavijo oglas.
- Obvestilo o izgubljeni živali napišite na spletne forume.
- Obvestite okoliške veterinarske ambulante.

AKO LAHKO POMAGAM?

Vsak lahko pomaga, če le želi:

- s tem, da rešite žival s ceste,
- s tem, da prijavite mučenje,
- s posvojitvijo živali,
- s finančno podporo društvom in zavetiščem,
- z materialno podporo društvom in zavetiščem (kakovostna hrana, oprema za mačke in pse ...),
- z nakupom izdelkov na naših prodajnih stojnicah ali z naročilom prek spleta,
- s tem, da postane aktiven prostovoljec v društvu za zaščito živali.

AKO PRIJAVITE MUČENJE ŽIVALI?

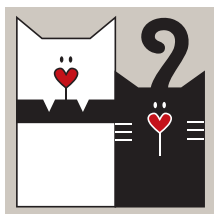
Mučenje živali je vsako ravnanje ali opustitev ravnanja, storjeno naklepno, ki živali povzroči hujšo poškodbo ali dlje časa trajajoče ali ponavljajoče trpljenje ali škodi njenemu zdravju.

ČE OPAZITE MUČENJE – NAPIŠITE PRIJAVO!

Morda rešite življenje.

Obrnite se na Območni urad Veterinarske uprave v Kranju:
Kranjska cesta 16, Naklo, 04/23 1 93 00 ali OU-Kranj.VURS@gov.si.

Veterinarska inšpekcija je dolžna preveriti vsako prijavo, ki jo prejme. Glede na situacijo izberejo primeren ukrep – opozorilo ali kazen. Vsako prijavo morajo obravnavati kot anonimno in ne smejo izdati vira prijave. Kot prijavitelj mučenja živali imate možnost dobiti tudi povratno informacijo o tem, kako se je rešila vaša prijava. Zato svetujemo, da ob prijavi prosite tudi za povratne informacije.

Društvo za
zaščito živali Kranj

Skupaj bomo naredili več

Retljeva ulica 10, 4000 Kranj, T: 031 28 22 88
info@dzzz-kranj.si, www.dzzz-kranj.si
TRR: 10100-0047768518 pri Banki Koper